ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ:
ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Οινοτουρισμός στο Κοιλάνι

Δρόμοι του Κρασιού: Το θεμέλιο του οινοτουρισμού της κυπριακής υπαίθρου

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΔΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται για τους/τις μαθητές/μαθήτριες της Μέσης Γενικής και Μέσης Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης. Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο (9:00πμ -13:30μμ), αλλά μπορεί να επεκταθεί μέχρι τις 16:30μμ. **Σημείωση 1**: Το πρόγραμμα που παρουσιάζεται πιο κάτω εκτείνεται μέχρι τις 13:30μμ. Σε περίπτωση που η ομάδα επιθυμεί την επέκτασή του μέχρι τις 16:30μμ, τότε αυτό μπορεί να επεκταθεί με επιπλέον ανατροφοδοτικές δραστηριότητες, μετά από συνεννόηση των συνοδών εκπαιδευτικών με το προσωπικό του ΚΠΕ. **Σημείωση 2**: Σε συνεργασία με το προσωπικό του ΚΠΕ και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας. Η ανάπτυξη του πιο κάτω προγράμματος, όπως επίσης και οι δραστηριότητές του είναι ενδεικτικές.

ΣΤΟΧΟΙ
Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται να: • Εντοπίσουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που καθιστούν την κοινότητα Κοιλανίου ελκυστικό οινοτουριστικό προορισμό. • Γνωρίσουν τις οινοτουριστικές διαδρομές της Κύπρου μέσα από το δίκτυο «Δρόμοι του Κρασιού». • Ορίσουν την έννοια του οινοτουρισμού ως μορφή αειφόρου τουρισμού. • Γνωρίσουν τους οινοτουριστικούς πόρους της κοινότητας Κοιλανίου. • Προβληματιστούν ως προς τα οφέλη και τις επιπτώσεις της τουριστικής ανάπτυξης στην κοινωνία, στην οικονομία και στο περιβάλλον των τοπικών κοινοτήτων. • Αναδείξουν την ανάγκη προστασίας, διατήρησης και ανάδειξης των ιδιαίτερων γνωρισμάτων μιας περιοχής ως βασικού παράγοντα τουριστικής ανάπτυξης. • Αναπτύξουν δεξιότητες παρατήρησης, υποβολής ερωτήσεων, χρήσης, ανάλυσης και ερμηνείας χαρτών, επιχειρηματολογίας και κριτικής σκέψης σε ζητήματα που αφορούν στον οινοτουρισμό. • Αξιολογήσουν πληροφορίες για τον τρόπο ανάδειξης και προώθησης του οινοτουρισμού σε άλλες περιοχές του κόσμου σε σχέση με τις αρχές του αειφόρου τουρισμού. • Συνειδητοποιήσουν τη σημασία του οινοτουρισμού, ως μορφή αειφόρου τουρισμού, στην

προστασία, διατήρηση και ανάπτυξη των τοπικών κοινοτήτων σε περιβαλλοντικό, οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο.

- Υιοθετήσουν στάσεις ενσυνείδητου/ευσυνείδητης τουρίστα/τουρίστριας.
- Προτείνουν δράσεις για την προώθηση του οινοτουρισμού στην περιοχή των Κρασοχωριών.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

9:00 – 9:30 **Άφιξη και καλωσόρισμα στο ΚΠΕ Κοιλανίου**

Συζήτηση για το πρόγραμμα και τους κανόνες που διέπουν την εφαρμογή του.

9:30 – 10:00 **Έννοια Τουρισμού – Οφέλη και επιπτώσεις**

Οι μαθητές/μαθήτριες εξετάζουν την έννοια του τουρισμού, προσεγγίζουν έννοιες όπως άναρχη τουριστική ανάπτυξη, μαζικός τουρισμός και αναφέρουν τα οφέλη και τις επιπτώσεις του στο ευρύτερο περιβάλλον μιας περιοχής.

Εναλλακτικές μορφές τουρισμού - Οινοτουρισμός

Οι μαθητές/μαθήτριες συνειδητοποιούν την ανάγκη για αναζήτηση και προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Γνωρίζουν τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού και συζητούν ως προς το ποιες από αυτές αναπτύσσονται ή έχουν προοπτικές ανάπτυξης στην περιοχή των Κρασοχωριών. Εισάγονται στην έννοια του οινοτουρισμού.

Τα «θέλω» ενός/μίας οινοτουρίστα/οινοτουρίστριας – Οινοτουριστικός πόρος

Οι μαθητές/μαθήτριες καταγράφουν σε μορφή ιδεοθύελλας «τα θέλω ενός/μίας οινοτουρίστα/οινοτουρίστριας» και διασαφηνίζουν την έννοια οινοτουριστικός πόρος.

10:00 – 10:15 **Διάλειμμα**

10:15 – 13:30 **Ετοιμασία για μελέτη πεδίου στην κοινότητα Κοιλανίου**

Οι μαθητές/μαθήτριες ενημερώνονται σχετικά με τα πεδία μελέτης που πρόκειται να επισκεφτούν.

Γινόμαστε για λίγο οινοτουρίστες/οινοτουρίστριες στο Κοιλάνι

Μελέτη πεδίου

Οι μαθητές/μαθήτριες επισκέπτονται οινοτουριστικούς πόρους της κοινότητας και με τη χρήση ηλεκτρονικών συσκευών σαρώνουν κωδικούς για να λύσουν γρίφους οι οποίοι σχετίζονται με την ιστορία και την παράδοση του κυπριακού οίνου.

Αμπελώνας ΚΠΕ Κοιλανίου

Οι μαθητές/μαθήτριες:

- **Γηγενείς και διεθνείς ποικιλίες αμπελιού**
  Μελετούν έντυπο ενημερωτικό υλικό το οποίο είναι αναρτημένο στην υπαίθρια πινακίδα του αμπελώνα του ΚΠΕ. Ενημερώνονται σχετικά με τις γηγενείς και τις

διεθνείς ποικιλίες αμπελιού που καλλιεργούνται στην περιοχή.

- **Δρόμοι του κρασιού**
  Γνωρίζουν το θεματικό δίκτυο «Δρόμοι του κρασιού» και αναγνωρίζουν τη συμβολή του στην ανάπτυξη του οινοτουρισμού στην Κύπρο.
- **Παραδοσιακό πατητήρι σταφυλιών**
  Παρατηρούν το παραδοσιακό πατητήρι σταφυλιών, ενημερώνονται για τα ήθη και έθιμα που σχετίζονται με αυτό και αναπαριστούν τη διαδικασία πατήματος σταφυλιών υπό τη συνοδεία παραδοσιακής μουσικής.

Αμπελουργικό Μουσείο Κοιλανίου

- Οι μαθητές/μαθήτριες επισκέπτονται το αμπελουργικό μουσείο, γνωρίζουν τα παραδοσιακά αμπελουργικά εργαλεία, τα συσχετίζουν με τα στάδια της αμπελοκαλλιέργειας και τα αντιπαραβάλλουν με τα σύγχρονα μηχανικά μέσα. Συνειδητοποιούν τη σημασία του αμπελουργικού μουσείου στην προβολή της κοινότητας ως οινοτουριστικού προορισμού.

Οινοποιείο της κοινότητας Κοιλανίου

Αμπελώνας οινοποιείου

- **Γνωριμία με το αμπέλι και τις οινοποιήσιμες ποικιλίες της περιοχής**
  Οι μαθητές/μαθήτριες επισκέπτονται τον αμπελώνα του οινοποιείου, παρατηρούν το φυτό του αμπελιού και ενημερώνονται σχετικά με τις οινοποιήσιμες ποικιλίες που καλλιεργούνται καθώς και για τις αειφόρες μεθόδους καλλιέργειας και συγκομιδής. Παρακολουθούν ή εμπλέκονται, εάν υπάρχει η δυνατότητα, σε αμπελουργικές εργασίες ανάλογα με την εποχή που πραγματοποιείται η επίσκεψη.

Οινοποιείο

Οι μαθητές/μαθήτριες:

- **Περιήγηση στο οινοποιείο – Στάδια οινοποίησης**
  Περιηγούνται στους χώρους του οινοποιείου και βιώνουν την εμπειρία του οινοτουρισμού. Εισάγονται στα στάδια της οινοποίησης και ενημερώνονται από τον/την οινοποιό για τη διαδικασία παραγωγής, παλαίωσης και εμφιάλωσης κρασιού. Ανάλογα με την εποχή διεξαγωγής του προγράμματος οι μαθητές/μαθήτριες παρακολουθούν τη διαδικασία οινοποίησης.
- **Οινογνωσία**
  Γνωρίζουν τα είδη και τους τύπους κρασιού που παράγει το οινοποιείο, τους λόγους επιλογής των ποικιλιών αμπελιού που χρησιμοποιεί, τις αγορές με τις οποίες συνεργάζεται και τις μεθόδους αξιολόγησης του οίνου που παράγει (βραβεία, διακρίσεις).
- **Μελέτη κρασιών**
  Παρατηρούν διάφορα κρασιά και σχολιάζουν το άρωμα, το χρώμα και τη διαύγειά τους.
- **Ετικέτες κρασιών**
  Μελετούν ετικέτες τοπικών κρασιών και εντοπίζουν τα στοιχεία που

αναγράφονται σε αυτές και τις πληροφορίες που παρέχουν στον/στην καταναλωτή/καταναλώτρια. Εντοπίζουν τη σήμανση ΟΕΟΠ (Οίνος Ελεγχόμενης Ονομασίας Προέλευσης) στην ετικέτα της Κουμανταρίας. Συνδέουν τις ονομασίες των ετικετών με την ιστορία και παράδοση του κυπριακού οίνου.

- **Συνεντεύξεις με τον/την οινοποιό και τους/τις οινοτουρίστες/οινοτουρίστριες** Υποβάλλουν ερωτήματα στον/στην οινοποιό ως προς την οινοτουριστική πολιτική που ακολουθεί και τις δράσεις του οινοποιείου προς αυτή την κατεύθυνση. Εάν είναι εφικτό συζητούν με επισκέπτες/επισκέπτριες του οινοποιείου για τις εντυπώσεις που αποκόμισαν από την οινοτουριστική επίσκεψή τους στην περιοχή.

Η συμβολή του οινοτουρισμού στην αειφόρο τοπική ανάπτυξη

Οι μαθητές/μαθήτριες ενημερώνονται μέσα από φωτογραφικό υλικό για τις πολιτιστικές ή άλλες εκδηλώσεις που διοργανώνονται τα τελευταία χρόνια στα πλαίσια της προβολής του κυπριακού οίνου και στην προώθηση της οινοτουριστικής ανάπτυξης. Αναγνωρίζουν τη συμβολή του οινοτουρισμού στην αειφόρο ανάπτυξη της κοινότητας Κοιλανίου. Μελετούν, μέσα από καρτέλες πληροφοριών, παραδείγματα οινοτουριστικών προγραμμάτων/δράσεων που εφαρμόζονται σε διεθνές επίπεδο. Εισηγούνται σχετικές δράσεις για προβολή και περαιτέρω ανάπτυξη του οινοτουρισμού στην περιοχή των Κρασοχωριών.

Αναχώρηση και επιστροφή στο σχολείο

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ – ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

13:30 – 16:30 Επιστροφή στο ΚΠΕ – Δημιουργικές δραστηριότητες

Σε περίπτωση που επιλεγεί από την ομάδα το ολοήμερο πρόγραμμα (9:00πμ - 16:30μμ) για την εφαρμογή του συγκεκριμένου προγράμματος, οι μαθητές/μαθήτριες συνεχίζουν το πρόγραμμα με ανατροφοδοτικού τύπου δραστηριότητες όπως:

- Ετοιμασία διαφημιστικού υλικού για προβολή της διαδρομής των Κρασοχωριών του θεματικού δικτύου «Δρόμοι του Κρασιού».
- Δημιουργία εικονικού χαρακτήρα (avatar) ενός/μίας οινοτουρίστα/οινοτουρίστριας με τη χρήση ψηφιακών εφαρμογών.
- Οργάνωση ημερήσιου οινοτουριστικού ταξιδιωτικού οδηγού για την κοινότητα Κοιλανίου.
- Διαδικτυακή έρευνα σχετική με τις οινοποιήσιμες γηγενείς ποικιλίες σταφυλιού και ετοιμασία ενημερωτικού καταλόγου.
- Μελέτη της Κουμανταρίας ως του αρχαιότερου κρασιού της Κύπρου και της διαδικασίας παραγωγής της.
- Συμμετοχή σε πειραματική διαδικασία που αφορά στην απόσταξη του κρασιού σε ζιβανία.
- Μελέτη της διαδικασίας της ζύμωσης του κρασιού και μοντελοποίησή της.

Στο απογευματινό πρόγραμμα οι μαθητές/μαθήτριες έχουν μεσημεριανό διάλειμμα. Για τον σκοπό αυτόν μπορούν να έχουν μαζί τους μεσημεριανό φαγητό ή το σχολείο μπορεί να κάνει διευθετήσεις για να γευματίσουν σε εστιατόριο της περιοχής.

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες:

- Έχουν φωτογραφική μηχανή ή βιντεοκάμερα.
- Έχουν μαζί τους κασετίνα στην οποία να υπάρχουν ψαλίδι, γόμα, μολύβια και χρώματα.
- Είναι κατάλληλα ντυμένοι/ντυμένες, με βάση τις καιρικές συνθήκες που επικρατούν κάθε φορά στην περιοχή.
- Έχουν μαζί τους παγούρι με νερό, και δεκατιανό ή κάτι ελαφρύ για να φάνε.
- Φορούν αθλητικά παπούτσια ή παπούτσια για περπάτημα.
- Τα φύλλα εργασίας, τα όργανα ή οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρειάζεται για την εφαρμογή των προγραμμάτων, παρέχονται από το ΚΠΕ.